

Szerkesztői iroda:
Belmagyar-utca végén (Márially-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czinzenének.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:
Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hónapra . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.
Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.
Reklám sora 1 forint.
Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.
Hivatalos közlemények sora 5 forint.
Nyiltéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Védelmet a gyermekeknek!

Kolozsvár, decz. 20.

Az 1898. évi 21-ik törvénycikk, mely a betegápolási alapról szól, kérésztelenül nagy lépést jelez a filantropia terén.

Ebbe a törvénybe be van iktatva az államnak az a kötelessége, hogy a 7 éven alul levő árva és elhagyott gyermekekről gondoskodjék.

Ebből a célból az állam megadótatja a polgárságot és a befolyó összeggel fedezi az árvák fenntartási költségeit.

Kétségtelen dolog, hogy a mikor a törvényhozás az árvagyermek gondozásának ügyét a kezébe vette és törvényvel szabályozta, egyikét teljesítette a legszebb kötelességeknek azok közül, a melyek az árvákkal szemben úgy a társadalmat, mint az államot terhelhetik.

Hogy Magyarországon hány ilyen minden gyámol nélkül álló árvagyermek van, azt nem tudjuk számszerűleg kimutatni, mert a törvény által elrendelt összeírást az arra rendelt közhatalóságok még mai napig sem teljesítették és ha igen, de nem azzal a lelkiismeretes gondossággal, a melylyel ebben a dologban eljárniok kellene.

A legtöbb közhatalóság illető közege — városokban a kerületi kapitányok vagy jegyzők — csak amugy *roptóben* teljesítik az összeírást a kötelességeiket s ennek az elhamarkodott eljárásnak a következménye az, hogy az ilyen árvagyermeknek csak bizonyos százaléka íródik össze s részeseül abban a védelemben, a melyre a törvény értelmében igényt tarthat.

Kolozsvárt, mint erről tapasztalati adataink vannak — ez az összeírás szintén nagyon hiányosan teljesített és igen nagy azoknak a szerencsétlen gyermekeknek a száma, a kik az összeírásnál számitáson kívül hagytak, a kik tehát meg vannak fosztva attól a védelemtől, melyet a törvény előír.

Nézetünk szerint bármely törvény, ha még oly nemes intenczióval hozatott is meg, csak akkor lehet üdvös hatás, ha a végrehajtásnál az azt alkalmazó közegek a legteljesebb lelkiismeretességgel járnak el.

A törvények áldásai azok alkalmazásában válnak érezhetőkké.

A mikor az állam kezébe vette az árva-gyermekekről való gondoskodás

ügyét, nyilván az volt a szándéka, hogy lehetőleg valamennyi árvagyermek részeseüljön állami gyámolításban.

Ezt a célt csak úgy lehet elérni, ha mód nyújtatik arra, hogy minden árva gyermek összeírassék és valamennyien részesei lehessenek a részükre törvényben biztosított védelemnek. Más-különb a törvény csak írott betű marad, a mely a gyakorlati életben csak szörványosan érezteti a hatásait.

Hogy itt Kolozsvárt ezt a nemes intenczióval meghozott törvényt nem hajják a kellő lelkiismeretességgel végre, annak bizonyítására csak arra a körülményre hivatkozunk, hogy itt nálunk tényleg felmerült a szüksége a társadalmi szervezkedésnek.

A Szent Antal kenyeri társaság, mely oly áldásosan működik a szegények és elhagyottak felségelése körül, egyik lelkes tagjának kezdeményezésére ideiglenes menház létesítést tűzte ki feladatául, a hol már is több olyan árva gyermeket részesít gondozásban, a kik az országos alapról nem részesülnek segélyezésben, a minek meg az az oka, hogy az összeírást eszközölő hatósági közegek nem jártak el elég gondossággal és körültekintéssel.

Am ennek a társaságnak igen csekély eszköz áll a rendelkezésére ahhoz, hogy azt a mulasztást, melyet az összeíró közegek elkövettek — ki-potólja.

Hiszen a társaságnak ma még csak egy szoba áll a rendelkezésére, a hol vajmi kevés számú árvát helyezhet el, holott igen nagy azoknak a szerencsétleneknek a száma, a kik rászorulanak a védelemre.

Ilyen körülmények között egyelőre azzal lehetne segíteni a helyzetet, ha Kolozsvár város polgármestere, — ki maga is egyike a legteljesebb emberbarátoknak — venné a kezébe a dolgot. Egyelőre azt kellene tennie, hogy kérésse magához az összeírás eredményét, s rendeljen el egy lelkiismeretes teljesítendő póttösszeírást, a melynek során lehetőleg valamennyi segélyre szoruló árvagyermek összeírassék, s ez alapon mód nyujtassék arra, hogy az elől nevezett törvény által létesített országos alapról megsegíttessék.

Aki az árvákot segít, azt az Isten is megsegíti. Vegye mindenki lelkére a dolgot és nyissa meg a szívét, mert abba nemesebb érzést nem plántálhat át, mint a mely arra ösztönzi, hogy a gyámolatlanokat vegye védelmébe.

Politikai hír.

Pártszervezés. Bihar megye szabadelvű pártja tegnap tartotta tisztújító közgyűlését Szabó József elnöklésével a párt nagyszámú tagjainak jelenlétében; ott voltak Örley Kálmán és Telegdy József országgyűlési képviselők is. Szabó József előterjesztette, hogy Szunyogh Péter alispán a kuriai bírászkodásról szóló törvény értelmében pártelnöki tisztéről már a párt júniusi gyűlésén lemondott, a mikor a párt elismerésének és köszönetének kifejezést adott. E köszönetet most megújítja. (Eljenzés). Az elnöki állásra Tisza István grófot hozza javaslatba, a kiben meg van az erkölcsi erő és hatalom, hogy a pártot összetartsa. Kiváló egyéniségével, zászlóját a jövőben is diadalra vigye. A párt zajos eljenzessel megválasztotta Tisza István grófot elnökévé, Szabó Józsefet első alelnökké, Hegyessy Mártont második alelnökké, Márkus László drt és Póynár Miklóst jegyzőkké.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, decz. 19.

A kvótajavaslatból januárusig nem lesz törvény. Most már ez bizonyosnak látszik s már az ülés elején a folyosókon hire futott annak, hogy karácsony után a kormány levezi a napirendről a javaslatot.

A vita első szónoka, Rigó Ferencz Kosuthpárti volt, a ki elnöki rendreutasítást vont magára egy erős kifejezése miatt.

Utána Putnoky Mór fejtette ki röviden, minő nagy terhet ró a nemzetre a kvótá-emelés.

Érdekes és sok tekintelben gyökeres beszédet mondott a következő szónok: Pulszky Ágost, a kit a Bánffyisták egyik vezérének tartanak. És csakugyan Bánffy védelmére kelt fel: Kijelentette, hogy Bánffy sohase tett lekötélő ígéretet magában kvótára, a mekkorát most javaslatba hozták, sőt folyton azt állította, hogy Magyarországon nincs egyetlen egy politikus, ki a 35 százalékos kvótát megszavazná, a kvótá-bizottság aktáiban pedig sehol sem fordul elő Bánffy ideje alatt magasabb szám, mint 33.4 százalék. Miután ezt a nagy fontosságu kijelentést a lehető legnagyobb hangon kiropitotta, azzal fejezte be a beszédét, hogy a rendszerváltozásról hirdetett ígék nem jogosultak, mert nincs rendszerváltozás. Az új kormány folytatása a réginek és legfőbbb annyiban történt változás, hogy régi ellenfelek új feladatok teljesítésére egyesültek, hogy az új feladatokat sikerrel megoldhassák.

Érdekes volt a beszéd elhangzása után megfigyelni a szabadelvű pártot. A szélső-

jobb, ott, a hol Pulszky állt, csakugy tombolt a lelkesedéstől, míg a közép és bal-szárny, különösen a miniszterek háta mögött és a volt nemzeti párt padsoraiban jéghideg némaság honolt.

Annál zajosabb volt azonban a Bánffysták és Tiszaisták gárdája. Zeyk, Dániel, Ágoston, Ferlicska, Dókus, Kristóffy, Werner, Gajáriak, Polyák és még sokan szinte tüntetőleg siettek Pulszky felé és melegen szorongatták a kezét. Széll Kálmán pedig a szemével se hunyorított. A kavargás mélyebb hullámokat vert aztán a folyosón, hol nagy csoportok verődtek össze és élénken tárgyalták Pulszky „leleplezésének” tulajdonképpeni czélját.

A volt nemzeti pártiak láthatólag meg voltak lepődve és a felett tanakodtak, miként kell Pulszky szavait kellő értékre leszállítani. Ezalatt benn a teremben Rakovszky István sietett a helyzet kiaknázására és megszö gunnyal kérdezte Pulszkytól, miért van az, hogy egész a mai napig várt arra, hogy Bánffynak itt az ország színe előtt szobrot emeljen, mikor megtehette volna azt már a Lloyd-klubban akkor, a mikor ugyancsak ő ajánlotta fel a volt nemzeti pártiaknak, hogy nem kell megszavazniok a kvótát, Szentiványi azonban akkor kijelentette, hogy ebből nem kérnek. Miért a jelenlegi kormány érdeme a kvótának mostani száma? Rakovszky így fűzte tovább fejtegetéseit és nagy hatást ért el akkor, a mikor rámutatott arra, hogy a Széll-kabinetnek a közélet szanálására irányuló összes iparkodásait megújítja a szabadelvű pártban megmaradt janicsárhad, mely minden pillanatban kész a Széll-kormányt megfojtani.

Igy került aztán a vita medrébe ez az érdekes téma, melyet Szentiványi Árpád, a nemzeti pártnak volt és a szabadelvű pártnak mostani alelnöke is tovább szöött. Szinte haragos volt az öreg ur, a mikor Pulszkyék felé fordulva kijelentette, hogy az ő meggyőződése és tudomása az, hogy „az az ur” magasabb kvótát ígért és még ma is hajlandó lenne ezt a képviselőházzal megszavaztatni, csak visszakaphatná a hatalmat. Hogy ez ne történjék meg, azért szavazza meg a kvótajavaslatot Széllnek. A mikor Szentiványi „arra az urra” czélt, Lónyay Sándor átszöött:

— Ez már nem szép!
Ennek a közbeszólásnak aztán folytatása következett a folyosón. Ismét összeverődtek a csoportok és a mikor Szentiványi kijött, megrohanták:

— Már mégse járja, hogy ti még most is, a mikor a szabadelvűpártban vagytok támadjátok Bánffyt, ki elvégre nekünk vezérünk és fejünk volt. És miért támadtok meg bennünket is? Ezt nem tűrhetjük.

Hangosan felelt vissza Szentiványi:

— Már pedig arról le kell mondanotok, hogy tovább is Bánffyt támogassátok, mert azt mi nem fogjuk tűrni. Egyáltalán legjobban lenne már az új választások kitűzni, hogy megtudhassuk, hányadán vagyunk!

— Nem az a kérdés, — szöött vissza Lónyay — hanem az, hogy ti bennünket egyre támadtok. Ennek meg kell változnia.

— Meg is fog változni! — szöött Szentiványi és besietett a terembe.

A katonatisztek és állami tisztviselők

fizetésének emelése.

Kolozsvár, decz. 19.

(Két cikk.)

II.

Az is hírlik, hogy a fizetésemelés összegei után (a katonaságnál) díjlevonások eszközöltetnének. Egyesek előléptetésénél ez törvény és indokolt eljárás, de midőn arról van szó, hogy egy testület eddigi rendszeresített fizetéséből nem tud megélni, tehát emelni kell a fizetéseket, hogy a testület egyesei állásukhoz mérten megélhessenek, ennek dacára a nyújtott segélynek (fizetés-emelésnek) egyharmadát — 12 havi részletben — levonják, ez csak annyit tenne: hogy egyik kézzel adunk, a másikkal visszavesszük, ez nemcsak ferde eljárás, de valóságos komikus is.

Ilyen eljárás csak az államtól, csak a szívtelen kincstartól telnek ki.

De történjenek a tervezett fizetésemelések bármint feltételek és eljárás mellett, a kormányok ebbeli intézkedéseiben feltétlenül mindenki belenyugszik.

De van valami más, a mit teljes lehetetlen említés és komoly felzárkálás nélkül hagyni. Majdnem mindenki tudja, hogy a törvény csak igen ritka esetben visszaható erejű; minden katonatiszt és állami tisztviselő jól tudja azt is, hogy a katonatiszt és állami tisztviselő nyugdíjajuttatása csupán azon fizetés után szabhatók ki, a melynek elvezetében nyugdíjaztatásának havában állott.

De emberséges és méltányos szempontból, a két kormányfőnek hadügy- és honvédelmi miniszterekhez a következő kérdéseket intézzük:

Részrehajlatlan és méltányos eljárás az, hogy azon katonatisztek és állami tisztviselők, kik mindjárt 1600 év elején, vagy annak folyamában nyugdíjaztatnak, nyugdíj illetményüket már a felemelt fizetés után kapják és élvezik egész életükön át?

Mig azok, kik a sors, a véletlenség, vagy más befolyás miatt 1899. évben vagy néhány évvel ezelőtt avagy pláne ez f. év vége táján nyugdíjaztatnak, azok csak a régi, csekélyebb fizetések után nyerjék nyugdíjajuttatásukat, holott a fizetés emelés előtt nyugalmazott katonatisztek és államtisztviselők között akár hány esetben érdemekben sokkal drágábbak s vannak, de több és na-

Hogy mit tartok a háziaság főkövetelményének? A munkásságot. — Legyen az asszony az ő urának legelső, leghevesebb és legerősebb dolgozó társa. Mellékes, hogy agyok veleje és kezök más-módon fárad. Céljok egy, hát munkájok és munkájok érdeme is azonos. „Férfi az élet gondja.” Az asszony meg az áldott kötelesség, hogy ezt a gondot megkönnyítse. Szeretetével, okosságával, bátorságával és kedves otthon teremtésével, tehát mindazzal, a minket bölcs hirdetője és tanítója a Háziartás: az izléses butortól az izletes ededelig.

Tóth Béla.

Lauri.

A Hilary szerzőjétől.

Fordította: Amica.

XIV.

(Folytatás.)

(24)

Azután meghívott, hogy egy pár napig maradjak ott és nyugodjak ki magamat. Meg kell vallanom, hogy sokkal fáradtabbnak mutattam magamat, mint a milyen való-sággal voltam, azon reményben, hogy ezt a meghívást megkapom. Lauri körülöleg nézett rám, mint ha azt akarta volna mondani — „Ne maradj itt.” — De én ott maradtam.

A két nap kellemesen telt el; azzal töltöttem azt el, hogy a Lauri szüleinek a tetszését megnyerjem és a leányuk sötét szeméből még egy pillantást is csak ritkán nyertem. Az atya megszeretett, azt mondta Laurinak, hogy én éppen olyan jó vagyok, a milyen szép, ami nagy dicséret volt föle.

Stuart felszólított, hogy látogassam meg ismét és én megígértem. Lauri végre kibé-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Deczember 20.

A háziaság dicsőítése.

A „Háziartás” Kürthy Emilné szerkesztésében megjelenő lapja a magyar gazdaszonyoknak, ez ideig karácsonyi száma gyönyörű kiállításban és bő, rendkívül érdekes tartalommal jelenik meg e hó 20-án. A változatos, bő tartalomról kiemeljük „A háziaság dicsőítése” című cikkét, melyben legnevesebb írónkat, művészeinket és az előkelő társadalom tagjait szólaltatja meg a Háziartás szerkesztősége. A háziaság dicsőítésére vonatkozó sok elms és találó mondásokból idézzük a következőket:

Mi a háziaság főkövetelménye? Olyan, a mivel „egyben” lehetne megelélni, azt hiszem nincs; vagy ha van, az mindenkinél más. Ha ez nem így lenne, akkor nem is lehetne kérdés tárgya, oly sok ezer évi tapasztalat után. S miért lehet kérdés tárgya még ma is? Azért, mert csak sejte van, mint az északi sark, de fölfedezve nincs.

Íff. Ábrányi Kornél.

A föltett kérdés fogas. Hogy voltaképen mi is — az asszonyi jó tulajdonságok közül melyik is az, mely e fogalmat fűdözi: el nem mernék dönteni. Szerénység s takarékosság? Műveltség s bölcs gazdaszonykodás? Vidámság s szelidség? — Férje válogatja:

ezen sorából minek érzilegjobban szükségét. Pedig van még egy sereg. Mig egyazon nőben jelen van valamennyi: csöndes boldogítást érezzük, s eszünkben sincs, egyiket a másik rovására magasztalni. De csak egynek érezzük hiját — mindjárt ez az a „főkövetelmény.” Ugy vagyunk vele, mint egészsé-günkkel. Mig fejnék, fognak, szemnek, gyomornak nincs baja: nem is érezzük épségükat. De csak egynek legyen baja — mindjárt ez fáj legjobban.

Ágai Adolf.

A háziaság főkövetelménye szerintem az, hogy férj és feleség egyaránt tudjanak szemet hunyni egymás apró gyöngéi előtt. A folytonos jó barátságunk egyetértésnek enél nagyobb biztosítéka nincsen.

Bársony István.

Asszonyom! Némely fogalom mivolta iránt a művelt emberek között nincsen eltérés. Ez onnan van, mivel a fogalom tisztán és világosan áll képzeiteink sorában. Ilyen fogalom a háziaság is, melynek magyarázása arra az oktanal kísérletezésre vezethet, hogy a napfényt megvilágítsuk.

De mivel nem akarok kitérni parancsa elől, a fölvetett kérdésre így válaszolok:

Annóra szerelné az otthont, hogy a nő több időt töltjön benne, mint a mennyit az anyai, gazdaszonyi, hitvestársi gondok lefoglalnak: ugy hiszem ez a háziaság legfőbb követelménye.

Bartha Miklós.

A háziaság főkövetelménye, azt hiszem, a nő szerete és szeretetreméltósága, a mi az otthont a legvonzóbb fészekké teszi. A nő, a családban visszavárthatja az elvesztett Paradicsomot.

Bartók Lajos.

En azt gondolom, hogy a „háziaság követelménye” a „Ház” szerint különbözik és az az asszony felel meg neki tökéletesen a kinek a férje tíz esztendői házaset után is örömet meggy haza.

Jászai Mari.

A háziaság főkövetelménye az, hogy a nő az urát szeresse.

Jókainé Nagy Bella.

Házias a nő, ha szeretettel csüg ott-honán és szellemét egyéb tehetségeivel együtt a házára pazarolja, nem pedig a Koronaherceg utcára vagy — kaszinóra.

A családnak szüksége van tenger gyöngéségre, nagy, erős lélekre, üde kedélyre, magas, művelt szellemre, egy szóval — egész nőre!

Azért fél a házasságtól, mert tudja mindezt és mégis imádjá házon kívüli hivatását, a szinpadot.

Küry Klára.

Az én nézetem szerint nem azt magasztaljuk házias nőnek, a ki nem mozdul ki a házból. A házias nő az, a ki a maga házat vonzóvá tudja tenni másoknak, különösen a családtagoknak.

A nagyvilági nő olyan, mint a nap, messzire ragyog és mindenkit kápráztat.

A házias nő olyan, mint a lámpa, bevilágítja a szobát.

Mikszáth Kálmán.

Már kételkedtem abban, hogy a mai világban valaki a „háziaság”-ról elmélkedjék és a nélkül, hogy elítélné az ellenkező áramlatot, ugy gondolkozom: hála legyen az Alkotónak, hogy én állandóan birom, érzem és élvezni tudom a háziaság teljes nyugalmát. Pedig ezt nem az öreg kor mondatja velem, hanem korai ifjúságomtól kezdve a háziaság követelményei szerették meg számomra az erőt, a megelégedést, sőt az ihletettség művészpályám betöltésére is. Mert az izgatott és zaklatott helyzet tönkretette volna idegeimet, talán életemet. Mondhatom tehát, hogy szerény otthonom kedvelése, háziarendemnek folyton szemmel kísért figye-lése, családomnak édes gondozása mellett csak annyi időm maradt a társadalmi örö-mökre, a meanyi nekem tulajdonképen kívá-natos és módomhoz képest szükséges volt. Többre nem törekedtem, nem is vágytam. Ez én háziaságom hite.

Szerdahelyiné Prielle Cornelia.

Miért van annyi erkölcstelenség a görög Mithológiában? Azért, mert a szép istenasszonyok nem voltak elfoglalva a háziartás gondjaival. Ha a konyhával és a nagymosással is törődtek volna valamiképp, aligha sokkal tisztességesebben nem viselik magukat.

Szomaházy István.

bb szolgáltatást is teljesítettek a trón és annak, mint azok, kik mindjárt, a fizetés megelése után jóval nagyobb nyugdíjat huznak?

És mind ez csak azért történjék úgy, mert a sors és szerencsétlenség úgy akarta, hogy a régebben nyugdíjazottak néhány évvel előbb szülessenek, hasonló vagy talán jóval nehezebb szolgálati viszonyok között előbb szolgálatképtelenné váljanak és amár tényleges működésük alatt akárhányszor ellenség előtt is szolgáltak s talán kitüntetéssel, avagy a szervezők idején a kitérítések legnehezebb faramdalmaival is küzdöttek, mégis arra legyenek kárhoztatva — a meg nem érdemelt feledés fátyola alatt, hogy életük hátralevő néhány évén át silányabb díjazást élvezzenek, mint azok, kiknek egyedüli szerencséjük és érdemük csupán az, hogy később születtek — és a kormány és legfelsőbb eme elhatározás őket a tényleges szolgálatban érte?

Az az általános köztudomású körülmény, hogy a legközelebbi 10—15 év alatt nyugdíjazott katonatisztek és állami tisztviselők ugyanazon terhes viszonyok között állottak az állam szolgálatában, mint a jelenlegiek, sőt mondhatni, hogy a szolgálati viszonyok nehezebbek voltak, már csak azért is, mert az utóbbi pár év alatt úgy a katonatisztek, mint az állami tisztviselők létszáma időről-időre felemelve lett, mi által a nagyobb szolgálati faramdalmaik csökkentek, de a megélhetés kérdése is szintén oly terhes volt, mint most, — az életnehezégeivel pedig jövőben ők is egyaránt küzdenek, — és ennek dacára a kormányok, a hadügyi- és honvédelmi miniszterek egy szóval sem emlékeznek meg a nyugdíjazott katonatisztek és állami tisztviselők bármilyen módon és mértékben való javadalmaizálásáról, — ez a feltűnő és a fennforogott viszonyok között meg nem érdemelt megelégedés, sőt általános mellőzés komoly mozgalom megindítására kényszerítette a két állam nyugalmazott katonai és állami tisztviselőit.

Tudomásunkra jutott, hogy Bécsben 31. Grátzban 42 és Budapesten 85-en tartottak értekezletet e tárgyban. A megjelentek nagyobb számát — mind a 3 helyen — inkább a vidékiek tették ki. Mind a 3 helyen az állami tisztviselők a megjelenteknek $\frac{1}{3}$ részével voltak képviselve.

Mindenütt egyelőre csak abban állapodtak meg, hogy a kormányok figyelmét a saját útján hívják fel a nyugdíjazottak iránt mutatkozott méltán felháborodást keltő mellőzés és közönyösségre.

Igen feltűnő és említésre méltó az összegyűlteknél ama értekezlete és tárgyalása, hogy egyhangulag abban is megállapodtak, hogy ez alkalommal mozgalmuk irányát és előadandó méltányos kérésük fűsúlyát főleg azon körülményre is kiterjesztik, hogy a nyugállományban felsőbb engedéllyel (helyi alkalmazásra előjegyzettek) nagy engedély szükségessége nélkül (rokkantak) özvegyei szintén nyugdíjállásban részesíthetnek, mert minden támasz és segítség nélkül, teljesen elhagyatott, többnyire már öregrendű nyugdíjazott katonatiszteknek társadalmi és katonai felfogás szerinti kifogástalan nőstülése teljesen indokoltnak, jogosnak, ésszerűnek, sőt a rokon támogatás nélkülienél feltétlenül szükségesnek tekinthető.

Végül elhatározottak, hogy szükség esetén 100 vegyes aláírással ellátott feliratot nyújtanak be a kormányelnökökhöz, vagy küldöttségileg hozák elő kérésüket, sőt legvégső esetben képviselőitük kérnek legfelsőbb kihallgatást, mert a nyugdíjazottak meggyőződése az, hogy: elmúlt az az idő, a melyben a nyugdíjazottakat a csitromhoz hasonlíthaták, t. i. hogy kinyomják a nedvét, az erejét, azután véglegesen eldobják.

V. S.

Hunyadmegyei tört. és régészeti társulat.

Vasárnap d. e. 11 órákor tartotta a dévai főreáliskola tanácstermében deczemberi felolvasó ülést a „Hunyadmegyei tört. és régészeti társulat”. Az ülésen Kuun Géza gróf elnökölt. Jelen voltak: báró Kemény Béláné, báró Jósika Lajos, dr. Solyom-Fekete Ferencz, Réthy Lajos. Téglás Gábor, Veress Endre, Issekutz Antal, Buda Imre, Kolumban Samu, László Zsigmond, Báthori Armin, Szölösi Lajos stb.

Az ülést Kuun Géza gróf megható beszéddel nyitotta meg. A megnyitó *Torma* Zsófiának elhunytával foglalkozott. Indítványozta, hogy a társulat jelezőkönyvével örökítse meg e kiváló tagjának elvesztését fölött érzett fájdalomát, az elhunyt nevelt fiához, *Makray* László földbírtokoshoz pedig részvét-iratot intézzenek. Végül az elnök indítványára főkérték *Téglás* Gábort emlékbeszéd tartására.

Az ülés programjára két felolvasás lett kitűzve. Az első Bátor Armin tanár tartotta ezen a czímen: „Népszámlálási és közgazdasági adatok Hunyadmegyről az 1786—1845 években.” Ezek az adatok a régi Hunyad Zaránd megyékre és Máramarosra vonatkoznak s különösen érdekes köztűnik egy szerződés, melyet 1845-ben báró Nopcsa László főispán kötött a *Maroson létesítendő gőzhajózárra*.

A következő felolvasó: Girauschek Adolf érdekesen írta le „Miként járult hozzá Hunyadmegye a kolozsvári színház létesítéséhez?” Felelőre azokat a hunyadmegyei nemes családokat, melyek előjótól fogva részt vettek a nagy jelentőségű kulturális mozgalomban s a kolozsvári színház létesítéséhez anyagilag is hozzájárultak.

A tetszéssel fogadott felolvasások után gróf Kuun elnök mely csöndben olvasta fel *Wlassics* Gyula miniszter levelét, melyben köszönetet mond a novemberi közgyűlésből hozzá intézett távirati üdvözlését. Nagy lelkesedést keltett a levélnek az a része, melyben biztosítja Kuun Géza elnököt a társulat és a muzeum iránti érdeklődésért.

Ezután az agg történettudós, *Kovács* Lászlónak levelét olvasta fel az elnök. Levelében *Kovács* megköszöni, hogy a társulat tiszteletbeli tagjai közé választották, egyúttal igéri, hogy a társulatot munkásságával támogatni fogja s közelebből is be mutatja néhai *Brur* Lajos irodalmi hagyatékát.

Téglás muzeumi igazgató most bejelentette, hogy közelebből *Fáy* Béláné, szül. *Kuun* Irma grófnő két mammut-agyart s egy csata-kürtöt ajándékozott a társulat muzeumának.

Szölösi Lajos pénztárnok kimutatása után új tagok bejelentésével az ülés véget ért.

Koronaérték a postán.

A m. kir. postátáviradi és távbeszélő igénybevételénél 1900. évi január 1-től kezdve a koronaérték használata kötelező. Addig is, míg a koronaértékű állam és bankjegyek a forgalomnak átadatnak a pénzeszelevekbe és pénz tartalmazó csomagokba helyezett osztrák értékű állam és bankjegyeket a borítékon, göngyöleten a tényleges tartalomhoz képest osztrákértékű forintokban és e mellett egyenlőségi jellel koronaértékben is kell részletezni, de az érték főösszegét csak korona és fillérekben kell fölírni.

Pénzes leveleket és ércpénz küldeményeket, értékes és utánvételes csomagokat, utánvételes ajánlott levélpostai küldeményeket, postaltávirányokat és postai megbízásokat a posta csak úgy fogad el, ha azokon a pénzüsszeg korona és fillérben nyert kifejezést.

A nemzetközi forgalomban, a külföldre szóló értéklevelekre és értékdobozokra, ugy-szintén a nemzetközi postacsomagokra az ér-

téket ezentul is frank összegben kell fölírni. Az utánvételi összeget a nemzetközi csomagokon, illetve ezek szállító levelein is korona és fillérekben, ellenben az ajánlott utánvételes levélpostai küldeményeken, a postai megbízások jegyzékén és a beváltandó okmányokon a beszédendő pénzüsszeget ezentul is a rendeltetési ország pénznemében kell feltüntetni.

A posták 1900. január 1-től kezdve kizárólag korona értékben teljesítik fizetéseiket. Ennélfogva az 1899. évi decz. 31-ig lezárolt osztrák értékben föladvott posta utalványokat, illetve utánvételes küldemények összegeit is korona és fillér értékben fogják érvényesíteni. Postai földadó vévények, nyugták 1900. január 1-től csak koronaértékben kiállítottak a közönség által el nem fogadandók.

A postaknáljósotrák értékben letett biztosítékok, bánatpénzek, óvadékok és egyéb letétek jövőre koronaértékre átszámítva kezelnek. 100 év január 1-től kezdve új posta és táviradi értékjegyek új hirlap bélyegek és új értékjegyes nyomtatványok jönnek forgalomba. Az új értékjegyek 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 25, 30, 50 és 60 fillérek, 1 és 3 koronások, az új hirlapjegy pedig 2 filléres. Nyomatvány küldeményekhez keresztkötésű szalagok koronaértékkel nem adatnak ki. A mostani értékjegyek és értékjegyes nyomtatványok 1900. évi január 1-én tul is egyelőre 3 hónapig forgalomba maradnak az 1, 5 és 25 filléres jegyek és 5 filléres levelező lapok janár 1-től árusítottak a többi értékjegyek csak a jelenlegi készlet elfogyta után.

Ausztriába az 5 filléres levelező lapon kívül az eddigi 2 kros is használható, a 2 kros jegy mellé még 1 drb 1 filléres levelegy is ragasztatik. Hogy a mostani értékjegyek forgalomból mikor vonatnak, ki annak idején közölni fogjuk, január 1-ével a firt és kr szoló pénzes levél borítékok, postaltávirányok és postai megbízási űrlapok használaton kívül helyezettnek. Ezeket a posta minden díj levonás nélkül további intézkedésig újakkal cseréli.

A hirlap kiadóhivataloknak szóló előfizetési pénzek beküldésére használt régi utalvány űrlapok 1900. évi január végéig elfogadottnak, ha a pénz összeg számmal és betűvel koronaértékben íratik ki és a nyomtatvány szövegében a firt és kr. értékjelzés korona és fillére kiigazítottak.

Végül még megemlítjük, hogy a postán kis és nagyobb alaku 10 filléres levélborítékok 10 filléres postakártyákpenztári lapok és 62 filléres távirati lapok is lesznek.

Mulatságok.

Művész bál Kolozsvárt. Az ideai farsangnak elite és legkedélyesebbnek ígérkező mulatsága az a művész bál lesz, melyet az alakulban levő képző művészeti társaság tagjai terveznek. A művész bál jelmezre lesz és rendezésénél arra fognak törekedni, hogy egyszerűség, nemes izlés a jelmezekben és toalettekben érvényesülhessen s fesztelenség, hangulat és vidámság uralkodjék e mulatságban. E művészi jelmez bált egy ehhez hasonlatos szűkkörű estély fogja megelőzni *Peielle* Róbert festő művész házában, itt aztán a nagyszabású kivitelle a részleteket is megfogják beszélni.

*

A jogász bál rendező bizottságának alakuló gyűléséről becses lapjuk részére a következő tudósítást adhatom:

„A jogászbál rendező bizottsága tegnapi délután tartotta alakuló gyűlését, mely alkalommal a szép számban megjelent ifjuság *Szentvári* Józsefet elnökke, *br. Bánffy* Endrét, *Szászy* Dezsőt és *Veres* Józsefet alelnökké választotta.”

*

— Én elégedeti vagyok — volt a válaszm.

A nagynéném nem mondott többet. Aztán igyekezett páratlan jószágával és szívesseggel szavainak a kellemetlen benyomását kitörölni az emlékből. A többek között azt kívánta, hogy esküvőnk Doon kastélyban — az ő otthonában történjék.

Az én szándékom az volt, hogy az esketési szertartás a legnagyobb csendben és egyszerűségben a *St. Romai* kistemplomban menjen véghez, de *Lady Meretoun* nem akart hallani arról.

A nagynéném generozusan viselkedett. Miután belátta, hogy ez a házasság meg fog történni, nem tudta, hogy a *Lauri* iránti szeretetét hogy mutassa ki eléggé.

Kijelentette, hogy a kelengyejéről ő fog gondoskodni és hogy koszorús lányoknak hat fiatal leányt fog felkérni az ösmerősei közül.

— Néném, attól tartok, hogy *Lauri* mind ezen nagyszerűségek felett halálra fog ijedni.

De *lady Meretoun* bölcselkedve rázta a fejét.

— Gordon, az asszony hamar megszokja az ilyenféle dolgokat.

— De *Lauri* nem asszony, ő csak egy fiatal leány.

— Akkor még hamarabb hozzászoktatja magát, válaszóla a néném.

Junius elcséjen indultam el, hogy *Lauri*-mat haza hozzam, *Doon*-ba másodikára várak bennünket, a hónap harmadika volt a pihenés és előkészület napja, negyediken az esküvőnk.

A *Stuart* *Lauri* rövid házasságának az igaz történetét azon este hallottam először. En csak úgy irhatom le, mint a gorombaság netovábbját. E tárgyról gondolkozva, ugytetelnek nekem, hogy a kapitányunk első látása

Kötőke. Csütörtökön este kötőke lesz *Fekete* *Nagy* *Béláné* urnó *Wessellényi*-utca 2 sz. a. levő lakásán. A mulatság este 8 órákor kezdődik. A tagokat és ismerőseiket az estélyre szívesen látják. A mérsékelt belépő díjból befolyó jövedelem szegények segítésére fordítatik.

*

Fényes táncestélyt rendezett e hó 16-án, *Dicsőszentmártonban* *Sándor* *János* főispán és neje *Tisza* *Anna*. Jelen voltak: *dr. Arkosy* *Gyuláné*, *Bágya* *Ödönne*, *gr. Bethlen* *Józsefné*, *dr. Báthory* *Béláné*, *Csató* *Gáborné*, *fekete* *Györgyné*, *ösv. Felszegi* *Jánosné*, *Ferencz* *Károlyné*, *Gál* *Domokosné*, *Gollán* *Döméné*, *Horváth* *Akosné*, *Kispál* *Gáborné*, *Kovács* *Jonéné*, *László* *Zsigmondné*, *Miske* *Elekne*, *ifj. Pataky* *Lászlóné*, *Pekri* *Sándorné*, *Pataky* *Sándorné*, *Réz* *Mihályné*, *Rédiger* *Béláné*, *Szentkirályi* *Istvánné* (*Págoeca*), *Szathmáry* *Istvánné*, *Szathmáry* *Gyuláné*, *Szántner* *Jánosné*, *Schwarz* *Vilmosné*, *Urmánczy* *Nándorné*, *Vén* *Andásné*, *Vajda* *Akosné* és *Zehán* *Lászlóné*.

Berzenczey *Erzsike*, *Csongrády* *Jósefin*, *Derzi* *Katinka*, *Felméry* *Iluska*, *Felszegi* *Margit*, *Fekete* *Irénné*, *Gál* *Ilonka*, *Gyárfás* *Marianne*, *Kispál* *Erzsike* és *Clarisse*, *Maszák* *Juliska*, *Réz* *Margit*, *ándor* *Józsefa*, *Sándor* *Agnes*, *Szentkirályi* *Iluska* és *Margit* és *Vén* *Ilonka*.

A bál, mely legvigabb hangulatba, *Kisküllő* *megyei* ősi szokás szerint reggel egy kettő 9-ig tartott, a főispán *hugának*, *Réz* *Margit* *kisasszyny*nak tiszteletére volt rendezve, ki most lépett be a bálozó leányok sorába.

Az első négyest 50 pár tánczolta, mulatságos volt továbbá a cotillon, melyet *Elek* *László* póisp. tiskár és *br. Szentkereszti* *István* rendezett.

A társaság másnapra h. *Gál* *Domokos* alispánhoz volt híva, hól a bált ismét késő éjjeli órákig folytatták.

SZÍNHÁZ.

Bilkei Irén, a budapesti Magyar Színház tagja két estén (ma és holnap) fog fellépni a kolozsvári Nemzeti Színházban: *A gésák*-ban és *A babá*-ban. A kisasszony fellépése elé, ki szerződötetési célból vendégszerepel, érdeklődéssel néz a közönség.

Spanyol földről Magyarországon.

— Válasz *Ferenczy* *József* decz. 19-én megjelent tárcakölteményére. —

Nagyságos uram! Nagy élvezettel olvastam tanulságos tárcacziáit, melynek czíme a spanyol földön van, de csak a pecsetje spanyolviaszk, a szöveg magyar papirosra írt magyar szöveg.

Nagyságod bennünket a spanyolokhoz hasonlít; helyesen és jogosan teszi, hiszen közöttünk — fájdalom — sokkal több az a „spanyol”, a ki különböző érdekekből az osztrákokhoz huz, mint az a magyar, a ki hazájához minden tekintetben ragaszkodik.

A miket Nagyságod leir, azokat kevés kivétellel mind alálírom. Végigfutni rajta mégis kötelességem s észrevétel is kell tennem, mert pl. a fellemlített sok szubvenzió között a néhai b. e. *Vajda* *János* nyomorát nem állami szubvenzió enyhítette, hanem egy főur hagyományából a kultuszminiszter kezelésére bízott alapítvány jövedelme.

szenvedélyes szerelmet kellett éreznie, a szép fiatal ártatlan *Lauri* iránt, hogy csak saját magára gondolt, midőn elvette, a *Lauri* érzelmével nem törődve, hogy a házasság után úgy találva, hogy az egy bátoratlan, ideges gyermek volt, félve tőle, a tengeről és mindentől, a mi azzal összekötöttében volt, a felesége iránti szerelme féltékeny, szenvedélyes gyűlöletté változott, mely koronként a szeretet rohamaival vált megvölve.

Azon estig soha sem tudtam, hogy az én gyenge, finom, érzékeny *Laurim* mennyit szenvedett tőle. Megegyeztünk, hogy ezt a tárgyat soha sem emlíjük fel magunk között, hogy a kegyetlenség, a szitkok, ütések és a boldogtalanság emlékezeit vele legyenek eltemetve.

— *Laurim*, először a sötétségben volt részed, — mondám; az élet verőfényes oldalát most fogod ösmerni.

— Próbáld azt gondolni, hogy az első szeretőddel lépsz házasságra. Drágám, én vagyok az első szeretőd — ugy-e?

— Igen, — mormogá.

És ekkor azt tettem, a mit talán nem kellett volna tennem — a *Hardross*-tól kapott baljóslatu gyűrűt lehuztam az ujjáról.

— *Laurim*, nem engedem, hogy ezt hosszabban viseld, — mondám — csak arra emlékeztet, a mit el akarok veled felejtetni.

Nagy hajlandóságot éreztem a gyűrűt eltörni és lábbal tiporni, de azt gondoltam, hogy az talán bántaná őtet; tehát a tárczába tettem. És ő az alatt engem nézett. Az öreg *Stuart* ur nagy ceremóniával fogadott, bájosan tudta elhinni, hogy az ő leánya, kinek fiatal élete egyszer ő általa el volt adva, ismét férjhez megy. *Stuartné* keveset beszélt; ő csak azt kívánta, hogy ő e házasság által ne legyen megzavarva.

(Folytatása következik.)

Én nem csodálkozom azon, hogy Nagyságod négy-kézláb csuszó gyermek volt, a mikor a *Mátyás* szobrára gyűjtöttek. Azon csodálkozom, hogy viszonyaink között történhetett az, hogy akadt egy férfi, a ki kezébe vette a dolgot, nem lankadott, míg a szobor kérdését másfél évtizeden át dülőre nem juttatta.

Mert e munkát nem becsülik. Nálunk különben alig becsülik valamire azt a munkát, a mit közézlára tesznek.

De nem is lehet csodálkozni. Hétköznapi körben mozgó, kis állású emberek mit kezdenek efféléhez.

Van e helyett tiz szobrunk a *képeleiben* és van *Bécsnek* egy sereg nagy értéket képviselő szobra a *valóságban* a *Burg* udvarán.

Minden dőlben zenélnek is előttük. Ki kezdeményezte? Ki építtette? Ki viselte a költségeket?

Jól tudjuk.

Nagyságod a testületek és muzeumok állami szubvenziójáról is említést tesz. Ebben is igaza van.

Bizonnyára apróra megszemlélte Nagyságod a bécsi mútörténelmi muzeumot. Tíz évig épült, tiz millió frjtába került, nem Ausztriának, hanem a *császárnak*. Lépcsőháza vörös és fehér márvány. A lépcsőház menynyezetét a világ leghíresebb festőművésze, *Munkácsy* *Mihály* festette.

Bent a muzeumban az értékebb műkincsek és ereklye tárgyak körül szemünkbe ragyog mindaz, ami innen Magyarországból elvándorolt

„Messze tőlünk a világra,

Idegen nép kincstárába.

S a mint ott ragyogni látjuk,

Szánk, szemünk rájuk tájuk.

S ál dicsőséggel lakunk jól,

Hogy ez innen van honunkból.

Hogy kerültek oda, miféle jusson, ezt még egyetlen magyar professzornak sem volt eddig bátorsága kutatni...

Nagyságod bizonnyára jól tudja, hogy a bécsi *Burg* szobrai a császár magánpénztárából teltek. A páratlan fényen és pazar diszszal épült mútörténelmi muzeum tiz millió építési költségét a *császár* fedezte. Az egy millióra menő évi fenntartási díjat a császár magánpénztára hordozza, a bécsi közvélu alkotások, kulturális intézetek mind a császár alapításának az emlékét viselik és annak pénztárát terheltek és terhelik.

Nekünk is van apostoli királyunk, ha az osztráknak van császára. *István király* nek szent fejéről származott koronát viseli.

E koronának ezer éves fénye ragyogja be a történelemnek azt a véres mezejét, a melyen hőseinknek százazrei áldoztak fel életüket e koronának fenntartása érdekében

A mióta a kvóta arányának statisztikai adataival foglalkozik az ország, azóta a számokkal való tépelődés mind két államban a politikusok és statisztikusok körében általános foglalkozássá vált. Szükségségs volna tehát, ha a tudomány emberei számba vennék Ausztriában a császári kulturális alkotásokat és össze írnák Magyarországon az apostoli király legkegyelmesebb alapításait s az arányok és viszonyok szerint megállapítanak azt a jogos reménységet, melyet a számok törvényei Magyarország javára megállapítanak a jövőre nézve.

Bécs széppé, világvárossá tételéhez nap-nap után újabb és újabb alkotásokkal járul a császár.

Budapest fejlődésének némi lendületet *József nádor* adott, azóta a maga erején érte el a fejlődésnek azt a fokát, a melyig eljutott. Csupán a *Margit*-sziget az, a mely fényes berendezését *József főherczeg* ő Fenségének köszöni.

Napoleon azt mondta „békében a művészet szent előttem, háborúban pedig a Mars”. Nem csak mondta, hanem milliók árán meg is valósította. Nálunk békében is „*Mars* uram” eszi meg a nemzet kényerének javát.

Irodalom, művészet nemzeti irányban való kultiválására, történelmi adatok gyűjtésére, magasabb körökből olyan irányítás és anyagi támogatás, a milyennel Ausztriában találkoznak, nálunk egyáltalán nem mutatkozik.

Magyarországon a leghatalmasabb intézők és irányítók a kormányelnökök. Am ők Bécsből veszik az utmutatást és egyrésztől az ádáz harcz miatt, melyet folytatnak, másrészt ama nagy elfoglaltság miatt, mely őket a politika terén elfoglalja, időt sem juttatnak arra, hogy a magyar közművelődés mezején kifejtésük azt a törekvésüket, a mit hazafas szívük sugall.

Szóval a mai helyzet tőrhétetlen s végre jönni kell egy jobb kornak, mely ezen a téren, a mérleget helyreállítsa.

Szemléle.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést.

Kolozsvár, decz. 20.

A sajtó az akcióról.

Mióta a hazai ipar és termelés pártolása érdekében megindítottuk a mozgalmat, a sajtó nagy része örömmel üdvözlö az eszmét.

A „Pesti Napló” egyik legközelebbi számában a többiek közt a következőket írja:

Meg kell nyerni a közönség, különösen a műveltebb és jobbmodú közönség széles rétegeit, a magyar családapákat, elkezdve a gazdak arisztokratáktól, kik nagy összegeket küldenek külföldre fényűzési czikkokért, a művelt munkásokig, akiknek meg kell érteniük, hogy ez a dolog őket érinti legközelebb, mert a magyar munka megbecsülése a magyar munkás megbecsülésének és boldogulásának feltétele. És meg kell nyernünk mint legfontosabb, legjelentékenyebb tényező, a magyar nők támogatását, mert első sorban a nő kezében van a család fogyasztásának irányítása, a bevásárlási források megválasztása. Hogy erőfeszítéseink ebben az utóbbi irányban sem lesznek sikertelenek, arra nézve halás bizalommal tudt el bennünket annak a fenkölt gondolkodásu és magas műveltségű magyar hölgynek pár nap előtti felszólalása, kit a hogyes végezt élet-társul rendelt ama férfi mellé, aki állásánál fogva a magyar ipari mozgalomban a zászló-előrevitelére van hivatva. Hegedűs Sándornak pár nap előtt a Pesti Napló hasábjain megjelent közleménye, mely szembeeső bizonyíték annak a mélyen elszomorító ténynek, hogy miként vásárolják meg éppen előkelő osztályaink a hazai munka készítményeit második, harmadik kézből kétszeres és háromszoros áron, többet mond erről a témáról, mint amit rideg szaktudósok kötelességekben képesek volna kimutatni. Vajha az a szerencsés gondolat, mely oly remek kifejezésre jutott abban a cikkben, vezető programjával lenne a művelt magyar nők az egész országban!

Az első nagy feladat annak a szerencsétlen előtételnek a megőzése, hogy az igazi uri mód és előkelőség megköveteli, hogy az ember Londonból, Párisból, de legalább is Bécsből hozassa a használatára és kényelmére szükséges ruházati és mindenféle fényűzési és használati cikkeket. Ez a szerencsétlen előtétel egyik eredendő bűne a mostani magyar társadalomnak. Forrása pedig részint a tudatlanság és a tájékozatlanság, részint pedig az egész életfelfogásnak bizonyos felszólalása, a szenvedett előkelőségre való beteges hajlam. Vajjon meg lehet-e tenni ezt a csodát, hogy azok a magyar urak és hölgyek, akik most büszkék arra, hogy ruhát, burokat, zongorát, mindenféle divatcikkeket külföldről hozatnak, s hogy fehérneműjüket Párisban mosatják, ezután arra legyenek büszkék, hogy termékeikben a lehetőséghez képest a magyar munka készítményei dominálnak? Lehetetlennek látszik ez a csoda, pedig nem az.

A Reggeli Ujság így ír:

Örömmel vesszünk tudomást e hazafias akció megindításáról s íme, mi máris a harezosok mellé állunk. Olyan szótart, ez, mint hajdanában a Lehet-kürtje volt, mely harcra szólította a nemzetet. Más idők, más háborúk. Ma az ellenség nem a vértünket és életünket, hanem a vagyonunkat kéri és támadja. Ma nem fegyveres közel ront reánk az osztrák, hanem a bécsi rongyokat dusan fölszerelt vigécek ezreivel. Ezeknek a visszaveréséhez azonban éppen olyan hazafiaság, épp olyan férfias elszántság s épp olyan lelkesedés kell, mint a fegyveres ellenség megfutamításához. Mert nemcsak ki kell mondani, hogy nem vásárolunk több osztrák iparcikkeket, hanem meg is kell tartani, sőt e határozatnak legvégső konzekvenciáját is le kell vonni.

Kereskedőinknek nagy részét éjjel-nappal arra kell buzdítanunk, hogy csak magyar gyártmányt tartsanak raktáron, szigorú ellenőrzést kell gyakorolnunk, hogy a csempészség lehetetlenül töltessék, s olyanak, ki osztrák árut akar venni, akár elad, még a házatájk is kerülőnk kell.

Mert van ám nekünk magunknak is iparunk, a mely kiállja a versenyt a külföld iparával... ha mi magunk is támogatjuk. Pedig ez az egyetlen igaz módja az ipar talpraállításának. Hiába erőlködik a kormány a maga szurrogatumaival, kedvezményeivel, még a töké is hiába áll az ipar mellé, ha a fogyasztók félreállanak s nyugodtan ténny, hogy az osztrákok eret vágjanak rajtuk.

A hazai ipar és a szövetség.

Talpra esett javaslatot olvastam a Boros György tollából az Ellenék hétfői számában. A Kolombus, tojása van felállítva azzal a propezióval, hogy a honi ipar pártolása érdekében alakítsunk szövetséget. Ez igaz és szövetségekkel kell kezdeni és folytatni.

A szövetségekkel eloszlatatunk minden több akadályt, a mi hazai produktumok pártolása elé törekedik. Mert a főbb akadály abból áll, hogy a termelő, gyár vagy iparos nem bízhat a kereskedőnek, viszont a kereskedő sem képes hitelezni a vevőnek. Már most tehát, hogy hátrahatjuk el ezt a kétlős akadályt?

Ugy, hogy a gyáros, iparos, vagy termelő kiadja hitelbe a portékát a kereskedőnek, bemutatja az átadásról szóló iratokat a hitelszövetkezetek pénztárának s az az összeget a gyárosnak kifizeti, a kereskedőt azzal megterheli és attól azt beszedi.

Visszont a kereskedő, szabó, cipész stb.

a vevőnek kiadott portékáról a számlát a hitelszövetkezet pénztárának bemutatja, az kifizeti s a vevőtől beszedi. Természetesen némi kezelési számlákat leszámít a szövetséget, de az csekélység azokhoz az előnyökhöz képest, a mivel az jár, hogy mindenik fél készpénzhez jut, nem vészódik perlekedéssel, nem veszteget időt tárgyalásokra s kézhez vett pénzét azonnal értékesítheti üzletének tovább fejlesztésére és nagyobbítására.

K. I.

Hol kaphatók hazai dolgok?

A közönség, az iparos, gazda és kereskedő világ megkönnyebbítése céljából tudatni óhajtjuk, hogy **hazai cikkek honnan szerezhetők be és hol kaphatók?**

Erre a kérdésre adandó feleleteknek **állandó rovatot nyitunk** és egyelőre *díjtalanul* adjuk közre termelőink, gyárosaink és iparosaink bejelentéseit.

Felhívjuk tehát mindazokat, kiknek **hazai produktumuk van**, melylyel a versenyt külföldi hasonárúval felvenni tudják, hogy **özögüket** és ennek helyét, város, utca, házszám megjelölésével egy ivre felírni, valamint a forgalomba hozandó produktumokat megnevezni sziveskedjenek.

Ujabb aláírók.

A lapunk által kibocsátott nyilatkozatot ujabbban aláírták:

Kardoss Kálmán posta és távirat felügyelő,
dr. márkusfalvi Török Imre orvos és neje Kibédi Búcsin Anna,
Sárossy Pál, közbiztonsági igazgató,
Graf János, vasúti vendéglős,
Nagy Pál, ny. számtanácsos,
ifj. Magyar Géza, joghallgató,
Vizi Endre, mechanikus,
Sebest Arthur, közjegyző jelölt,
Dr. Ferenczy Józsefné,
Dr. Haller Károly, egyetemi tanár,
Dr. Haller Károlyné,
ifj. Régeni György, mészáros,

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, december 20.

— **Párttervezet a kolozsvári iparkamarában?** Nag Kolozsvárt testületben, körökben mindenfelé azzal a kérdéssel foglalkoznak, hogy miképpen lehetne a hazai ipart előmozdítani, azaz a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarában értekezleteket tartanak, mely kizárólag arra irányul, hogy ki legyen a kolozsvári kormány-part nagy moguja?

Hosszas előkészület és értekezletek után vasárnap gyűlést tartottak a kolozsvári kormányparti elnökválasztás ügyében. Össze-gyűltek 8-an. A jelenlévők közül négyen, névszerint: Szvacsina Géza polgármester, Sándor József, br. Feilitzsch Arthur és Gá-mán Zsigmond dr. Szamosy János elnök-ségére szavaztak. A másik négy szavazat négy felé oszlott. Egyik Dobál Antalra, a másik Gáman Zsigmondra, a harmadik Dörgő Albertre és a negyedik Kis Móra adta szavazatát. Szerencse, hogy nem volt egy ötödik, mert az okvetetlen Smiel Dávidra adta volna a szavazatát, tekintettel annak a hazai ipar pártolása körüli bokros érdemeire.

Ily „egyhangy” megállapodás után el-határozták, hogy elnökválasztási javaslatok-kal most már egy népesebb és nagyobb gyűlés elé járulnak és ezt ma délután 5 órára ki is tűzték ugyancsak a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara irodájában, a melyből úgy látszik teljesen *pártiródot akar-nak csinálni*. Csofálkozunk, hogy a kamara tagjai nem szólnak fel ez ellen, mert mégis az nem járja, hogy az ipar és kereskedelmi kamara hivatalos helyisége kortes tanyul szolgáljon egy pártnak.

— **Az öreg honvédek karáso-nyára.** Br. Kemény Árpádné urnő az öreg honvédek karácsonyára 20 frtot küldött az erely-múzeum örének, Kuszko Istvánnak címére. A nagylelkű adománya a nemes bárónőnek a honvéd-egylet pénztárnakához átküldetett. A szép és nemes tettért halás köszönetet mondunk. N. N. ur öreg honvédek részére 3 koronát adott Böckel Károlyhoz. Pataky Jolán urhölgy 2 palacz konyakot küldött.

— **Képkiallítás Kolozsvárt.** Fő-városi lapok rövid időközökben foglalkoznak azzal a hirdetéssel, hogy a budapesti salon januárban Kolozsvárt kép kiállítását rendezzen. Illetékes körök itt Kolozsvárt erre vonatkozó előkészületekről nem tudnak semmit s a képző művészet ápolására és terjesztésére határozottan károsnak tartanak, ha egy rö-gtönzött kiállítást létesítené itt a Salon. 1877 év óta sznmos esetben rendeztek itt fővárosi művészi testületek képkiallításokat. Az ér-deklődés mindig csekély volt, a képvásárlás a minimumon alul állt; a művészi hatás, a mit elérték, jó formán semmi sem volt. Kolozsvárt most, mint már többször említet-tük, képző művészeti társaság alakul. Ennek már alapszabály tervezete is meg van. Kö-zebből fogja alakulni közgyűlést tartani és első teendője lesz, hogy az erélyben talál-ható képző művészeti meglévő műkincseket

s a festő művészek produktumait a közön-ségnek bemutassa egy nagy szabásu kiállítá-son. E kiállítás tervezését olyan szakszerűen tervezik, hogy a széles körből megnyert ér-deklődőkre nézve az minden tekintetben ta-nuságos legyen. E kiállítás után jelentkez-hetik a maga kiállításával a Salon, hogy a művészi érték és ismeret tovább fejlesztésére az előkészített nyomokon sikerrel hasson.

— **Honvéd temetése.** Említést tet-tünk arról az Ellenék 286. számában, hogy egy szegény honvédet, mert senkje és sem-mije nem volt, harangozás nélkül, pap nél-kül temették el, Torda-Aranyos megyében, Szent-Mihály falván. Innen Miklósi József fer. lelkészről most azt a felvilágosítást kap-tuk, hogy nevezett Szathmári István honvéd nem tartozott a ref. egyház kötelékébe és így őt a községi bírő nem kereste meg, hogy a nagy idő tanuját halotti tisztességben részesítse.

— **Jégsport.** A kolozsvári tornakerti mesterséges jégpálya tükör sima. A fiatal-ság nagyszáma gyakorolja azon a téli sportot. A sétatéri jégpályán is elvenség, élet ural-kodik. Tegnapi este villamos fény mellett kor-esolyáztak. A villamos lámpák most jobban teljesítik a világítást, mint tavaly.

— **Változások a királyi táblá-nál.** A kolozsvári kir. táblánál s a mellette működő kir. főügyészségnél nagy mérvű és fontos személyi változások történtek. Ugyanis Kozma Gyula főügyészt, a ki a kir. táblák decentralizációja óta állandóan Kolozsvárt működik — saját kérelmére az ujonnan szer-vezett vásárhelyi kir. főügyészi állásra he-lyezett át a király. Szerényi Kálmán tanács-elnök pedig, ki alig két éve működik ezen állásában — az ujonnan szervezett győri kir. főügyészi állásra neveztetett ki. Egyszerre tehát két előkelő tagját veszíti el a kolozs-vári kir. tábla és az itteni társadalom, mely-nek mindketten kedvelt tagjai voltak.

— **7 árvának.** Keresztesy Pálné urnő 4 koronát adott. Rendeltetési helyére juttattuk.

— **A távirati küldönczdiak.** Ér-testülünk szerint, a távirati küldönczdiak tekintetében, kereskedői körökből felhaazó panaszokra az új díjszabási szabályon kívül helyezésével a régi rendet állították vissza.

— **Rejtélyes öngyilkosság.** Nehány nappal ezelőtt Goreszka Gyula fiatal földbir-tokost halva találták Fluck Ottokár tápiógor-gei nagybirtokos házában kertre nyíló ablaka alatt. Goreszka Gyula vőlegénye volt a nagy-birtokos egyik leányának Fluck Mártának, s már évek óta állott közel ismeretségben meny-asszonya családjával. A fiatalok nagyon szer-ettek egymást, két héttel ezelőtt azonban Fluck Márta váratlanul szakított vőlegényé-vel. Goreszka Gyula, ki menyasszonyát szen-vedélyesen szeretete, azzal fenyegette meg, hogy ha mással lép az oltár elé, akkor le-lövi. Nehány nappal ezelőtt levelet kapott menyasszonyától, melyben arra kéri őt, hogy jöjjön ki Tápió-Görgegyre, mert sürgősen be-szélnei óhajit vele, s várja be őt a kerti ab-laknál, de biztonság okáért hozzon magával revolvert. A fiatal ember másnap ki is ment Tápió-Görgegyre, s menyasszonya nyitott ab-laka előtt mellbe lötte magát, zsebében me-gtalálták hat töltényre töltött vadonatuj hat-milliméteres revolverét, mellette pedig egy kilencz milliméteres kilőtt revolvert. Rejté-lyessé teszi ezt az esetet ez az idegen re-volver, mert Goreszka magával csak a zse-bében megtalált revolvert vitte s Fluck Otto-kár házában, vagy más valakinél a község-ben megérkezése után egyáltalán nem volt. Komplikálja ezt az esetet még az is, hogy az utolsó két hét alatt hír szerint kétszer löttek a fiatal Goreszkára, a mikor meny-asszonyától a kerten keresztül este eltáv-ozott. A vizsgálóbíró van most hivatva felde-ríteni ezt a rejtélyes öngyilkosságot.

— **Udvarhelyvármegye közgyü-lése.** Mint levelezőnk írja, tegnapi Udvarhely-megye törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tartott, melyen több folyó ügy nyert elintéztet. Többek között tárgysorozathá volt véve a marosvásárhelyi átirat is a kvóta-ügyben, melyet a bizottság egyhangulag a napirendről levenni határozott. Nem is várta senki, hogy ily ügyben az a kényszereszkö-zökkel összeválasztott bizottság önérettel és függetlenül hozzon határozatot.

A tárgyalások során egyik igen szak-képzett bizottsági tag és a megyei főszám-vevő között — a főszámvévő referádája kap-csán — érdekes vita fejlődött ki; a bizott-sági tag törvényes jogát gyakorolva kritikai észrevételeket tett a főszámvévő ur műkö-désére vonatkozólag. A főszámvévő ur ezt nagyon érzékenyen vette s erős stentori hangon tiltakozott az ellen, hogy az ő mun-kaságát kritizálják.

Szokva vagyunk ahhoz, hogy a tisztvi-selők a felekkel és általában a közönséggel szemben már régi idő óta rideg magaviselet tanusítanak, de mégis az oly felszólalás-nak; a milyennel a m. főszámvévő ur élt, nem volna megengedhető.

Érdekes, hogy a vármegye új főispánja ki híres volt arról, hogy a tárgyalásokat a mai kor kívánalmának megfelelő színvonalon tartja, ebben a kérdésben határozottan a fő-számvévőnek adott igazat s a helyett, hogy

rendreutasította volna, a bizottsági tagnak adott jó tanácsokat.

A gyűlés egybeként csekély érdeklődés mellett folyt le.

— **Orvosok a tánczról.** Egészséges-e a táncz vagy nem, nehéz röviden felelni.

A gyakori táncz az izomzatot egyenlítő egyöntetűvé a testen, biztonságot és elegán-cziát kölcsönöz. Bizonyára szomorú dolog, ha ifjaink csupa nyegleségből kezdik már a tánczot lenézni.

A táncz épp oly egészséges, mint a kerékpározás, melyet ugyancsak sok orvos ajánl gyógyszerül.

Azt ugyan nem lehet meghatározni, hogy melyik tánc a legeszségesebb: a haj-daniak megunettje, avagy a ma divó keringő, mazurka, polka? Mindenesetre ez leginkább a vérmérséklettől függ.

Gyenge, sápadt teremtesek, kik tele vannak szívbajjal és lélekzési zavarokkal, ne tánczoljanak!

De ha bármily egészséges ember tánc-zol, hagyja abba, a mint szédülni kezd, vagy szívdobogást kap.

Különösen a kőrtánczot ne lejtjük so-kaig, mert a vért hevíti, a mi egészséges nem lehet.

A divat zsarnoki uralma a legveszélye-sebb a táncznál. Hídeg ital a legkárosabb az egész-ségre, ha fel vagyunk hevülve. Egy korty sör vagy savanyuvíz üdítően hat, ha tovább tánczolunk, de sokat inni méreg.

Az után a cipő se legyen szűk, mert tánczközben eget és minden lépésnél fájdalom okoz. Hídeg ital a legkárosabb az egész-ségre, ha fel vagyunk hevülve. Egy korty sör vagy savanyuvíz üdítően hat, ha tovább tánczolunk, de sokat inni méreg.

Az ital tánczközben kitágítja a póruso-kat és izzadást okoz.

Némely ember tánczközben 900—2500 gramm izzadásgot bocsát ki, a mi az organi-kus szövetek elszáradására vezet.

Ne hagyjuk el a táncztermet rögtön a legörjítőbb galopp után. Várjuk addig, amíg egészen lehűltünk és csak aztán távozzunk. De ez éppen megfordítva történik!

Fő dolog tehát a táncznál: hogy min-den csak mértékkel!

Kiadóhivatali üzenet.

Dr. T. I. urnak. Akivánt számokkal nem szolgálhatunk.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

A háboru.

London, decz. 19.

A Daily Mail föntartással közli azt a híresztelést, hogy Buller tábornok heves harc után átkelt a Tugela folyon és hogy Methuen tábornokkal min-den összeköttetés el van vágva. A Reuter-ügynökség hozzáteszi, hogy a hadügyminiszterium minden fölvilágosítást megtagad ezekre a hírekre vonatkozólag.

London, decz. 19.

A Daily Mai-nek jelentik Naauwpoort-ból: A burok túzserége pénteken ágyuzta a Vaalkopon lévő ellenséges hadállást, a melyet az angolok erre elhagytak. Az angol túzserég és lovasság visszament Arundelbe.

London, decz. 19.

Több lap részleteket közöl Buller tábornoknak burokkal vívott legutóbbi csatájáról. E jelentések szerint az egész angol haderő e hó 15-én reggel 4 óra-kor előrenyomult a Tágela folyó felé. Hosszas, elkeseredett harc keletkezett. A balszárnyon Hart dandárja délben átkelt a folyón, de az ellenség ágyuink tulnyomó száma és gyilkos tüzele miatt vissza kellett vonulnia. A jobb-szárnyon sikerült Hildyard dandárjának Colenso talatsuronytámadással beven-nie, de szintén kénytelen volt vissza-vonulni, mert a burok megsemmisítet-ték túzserégét.

Az aradi panama.

Arad decz. 20.

Az aradi adóhivatal százezres sik-kasztásban tegnapi délelőtt hirdette ki ki a törvényszék a tábla ítéletét. Bács Nándort 8 évre, Schambert 6 évre, a szabadlábban lévő Király Gézát 6 évre, Czeglédi Mihályt 3, és Fonner Rudol-fot másfél évre ítélték el. Valamennyien fellebbeztek a kuriához, Domokos al-lygész is, súlyosbításáért.

Megették a farkasok.

Lugos decz. 19.

A zorleneci országuton Matolyák György szkszni földmivest a farkasok megtámadták és felfalták, csak feje és lábai maradtak a helyszínén.

Országgyűlés.

Bpest, decz. 20.

A képviselőház mai ülése iránt

sokkal nagyobb érdeklődés nyilvánult, mint tegnap.

Már az ülés megkezdése előtt a folyosókon élénk vitázó csoportokat lehetett látni. Különösen a baloldali folyosó telt meg képviselőkkel, a kiknek nagy része a felett vitatko-zott, hogy a javaslatból január else-jéig akkor sem lehet törvény, ha az általános vita ma befejezést nyer-ne, mert a nyolcz határozati javaslat be-nyújtóját zárzó illeti meg, ezenkívül Pulszky tegnapi kirohanása után, a volt nemzeti párt részéről bizonyára vagy ma, vagy holnap felszólalás fog történni.

A volt nemzeti párt bármennyire is igyekszik elkerülni mindent, a mi Széllre kellemetlenné hathatna, de azt már még sem tűrheti, hogy a Tisza-Bánffy klikk által folyton szurkáltassék.

Igy úgy vannak meggyőződve az ellenzékiek, hogy parlamenti felolvasás nélkül nem fog elmúlni az-az affaire, mely Pataky felszólalása következtében a Bánffyisták és a volt nemzeti párt között keletkezett.

Az ellenzék ily körülmények között rendes parlamenti uton reméli azt, a a mit a javaslat benyújtásakor mondott, hogy tudnillik nem lesz abból törvény ebben az esztendőben.

Tíz óra után vette kezdetét az ülés. Az első szónok Oláh József volt, a ki nem akarja a kvótával Ausztriát szolgálalni.

Pártolja Kossuth Ferencz határo-zati javaslatát.

Nagy mozgás között állott fel ezu-tán Apponyi Albert gróf.

A mint beszélni kezdett, néma csend lett a teremben s mindenki fe-szült várakozással tekintett a beszéd elé.

Elsőben is hosszasan mentegette álláspontját.

A mai állapotból, ugymond, csak két kivezető út van: vagy kiegyezés, vagy önálló vámtérület.

Az utóbbit ez idők szerint nem kívánja, mert nagy rázkódással járna.

Állítja, hogy Széll Kálmán minisz-terelnöksége alatt nagy javulás történt.

Huszonöt év óta mindig a 67-es törvényekben lefektetett közjogunk kor-rekt, lojális magyarázata, alkalmazása volt a célja.

Most, midőn programja megvaló-sulása előtt áll, *kevésbé a kvótát*, mely incidens: *szabad-e ezért az egyért programját feláldozni.*

Kiáltás balról: Köszönjön le!

Apponyi: Az ma egyenlő volna a szökéssel.

Ezután előadja, hogy nem térhe-tett ki a kvóta megszavazása elől. A javaslatot elfogadja. (Gyöngye éljenzés.) Apponyi beszédét szünet követte, mely után Fáy István függetlenségi be-szélt hosszasan, pártolva Kossuth ha-tározati javaslatát.

Az ülés végén Visontay Soma Ugronpárti mondott nagyhatalásu beszé-det s pártolta Polonyi határozati ja-vaslatát.

Clary utódja.

Bécs, decz. 20.

Legujabb hírek szerint, Clary osz-trák miniszterelnök utódja, Wittek vasú-ügyi miniszter lesz.

Választások.

Budapest, decz. 20.

A folyosón ülés végén az a hír terjedt el, hogy **tavaszzal új vá-lasztások lesznek.**

Legeslegujabb.

Budapest, decz. 20. délután 4 óra 30 perc.

A képviselőház ülése után villám-gyorsan terjedt el a hír, hogy a **Reichsrath holnap feloszlatják, a magyar parlament elnapol-ják s a kvóta javaslatot leve-szik a napirendről.**

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lapfajladonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Holnap, csütörtökön, decz. 21-én a Pilseni ősforrásban

a cs. és kir. 51. gyalogozred vonós-hangszerral hangversenyt rendez.

Segesvártt

minden idegen kellemes szórakozást talál az **ipar-társulat ujfőtéripalotájának** korszerűen berendezett és vezetett

éttermében

(pilseni sör, borok Teutsch pinczéből),

kávéháza

(billiárd) és 1219. 1—0

czukrászdájában!

Könyv kézbesítők fix fizetéssel és könyv ügynökök azonnal felvétetnek!

Thaler Rudolf könyvkereskedőnél,

Wesselényi Miklós [Belhid]- utca 3. szám.
1217. 1—1.

Hasznos karácsonyi és ujévi ajándékok kaphatók

Sárga Kristóf

fehérmű vászon és szőnyegraktárban **Kolozsvárt, belközép utca 3. szám.**

Nagy választék: férfi és női fehérmű, asztalnemű, mindenféle szőnyeg, függöny, ág és asztalterítő és paplanokban.
1186. 5—x.

KISS JÓZSEF LAPJA

A „HÉT” politikai és irodalmi szemle.

Tizenegyedik évfolyam.

Belső dolgozótársak **Ambrus Zoltán, Tóth Béla, Kóbor Tamás, Papp Dániel, Makai Emil, Ignóty, Heltai Jenő, Lovik Károly, Szalay Fruzsina, Szöllősy Zsigmond.**

Előfizetési ára: Egész évre 10 frt. Félévre 5 frt. Negyed-évre 2 frt 50 kr.

A HÉT régi, megállapodott hitelű lap. A hét kidomborodó eseményeinek hű tükré. Politikai, társadalmi, művészeti és irodalmi kérdésekben a legszabadlelvűbb eszmék és irányok szóvivője. Krónikái, Innen-Onnan rovata, Irodalmi és szinkritikái már rég kivívták a közönség elismerését.

Új előfizetőinknek megküldjük a „**HÉT**” karácsonykor megjelenő, díszes jubilaris számát, mely száz az arcképpel és ugyanannyi író közleményével jelenik meg.

— Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal. —

A „HÉT” kiadóhivatala
Budapestben.

Megjelenik minden héten egyszer! 1216. 1—2.

KITÜNŐ ALKALOM!!

Üzlet felhagyás!!!

Van szerencsém a nagyérd. közönség becses tudomására hozni, hogy jóhírnevű **üzlettemmel** teljesen felhagytam egészségem meggyengülése miatt. Ennélfogva borkészletemet úgy kicsinyben mint nagyban **leszállított áron** elárulom.

Sauvignon gr. Teleki László Gyula krakkói termése 0.7 lit. eddig 1.20 most f. 1.00.
Sombor Kocz Albert magyar-igeni termése 0.7 lit. f. 1.00.
Sombor gr. Teleki Domokos czeleai termése 0.7 lit. f. 0.80.
Kitűnő Rizling mezősegi 0.7 lit. eddig 0.70 most f. 0.60.
Kitűnő Leányka hegyaljai 0.7 lit. eddig 0.70 most f. 0.60.
Carbenet br. Horváth Odónné termése 0.7 lit. eddig 1.20 most f. 1.00.
Carbenet gr. Teleki László Gyula krakkói termése 0.7 lit. eddig 1.00 most f. 0.80.

Pecsenye bor gr. Teleki László Gyula krakkói termése egy lit. eddig 0.80 most f. 0.70.

Kitűnő I. oszt. Szinbor egy liter f. 0.50.

Kitűnő magyarigeni Szinbor egy liter f. 0.46. 1218. 1—0

Ráczürmös friss csapolású egy liter f. 0.50.

Nagyobb vételnél még nagyobb árkedvezmény!

Szíves pártfogást kér

Walton Ede

Telefonszám 419. Jókai-utca 2. sz.

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!!

Alapítottatott 1852-ben.

Van szerencsénk a m. t. közönség szíves tudomására hozni, hogy a közelgő 1178. 8—20

karácsonyi és ujévi

ünnepek alkalmából a **legszébb** és minden szükségletnek, szé-
relyebb és magasabb igényeknek egyaránt megfelelő
drágakő-, gyöngy-, email-, arany- és ezüst
ékszerekkel-, ezüst evőeszközök-, asztaldíszek
s egyéb az ékszerészet, arany- és ezüstművészet körébe tartozó
összes árucikkkel

egészen ujonnan

rendeztük be a tulajdonunkat képező és **Kolozsvárt, Főter**
9. sz. alatt a br. Jósika palotában

NAGY JÓZSEF

czég alatt fennálló

ékszerüzletet.

Kész áruin kívül a legszebb kivitelben készít az üzlet **új**
ékszereket és kiváló gondallal teljesít mindennemű — e szak-
mába vágó **javításokat.**

Teljes értékben megvesz, vagy új áruval **beoszerel** bár-
minő arany- és ezüst tárgyakat, régiségeket és használhatatlan
törmelékeket.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban és a **cserejog**
santartásával teljesít.

Elvből raktáron nem tart, de **kívánatra** a legjobb forrásból
gyorsan és olcsón beszerz **legjobb minőségű** china ezüst
árakat.

Mint mindig, úgy most is a **legnagyobb** gondot fordítottunk
arra, hogy az üzlet hagyományos jó hírenek megfelelőleg áruink
a **legjobb minőség** és **legjutányosabb** árak mellett a legké-
nyesebb igényeket is kielégítő **kiváló tisztséggel** és az időnkénti
újdonságokra való figyelemmel legyenek megválasztva.

Kiváló tisztséggel

Nagy József örökösei.

keresztelői és névnapi,

Karácsonyi cikkek legolcsóbb

bevásárlási forrása!

mindennemű finom czukorkák, bel- és
külföldi rumok, teák, teasütemények
és karácsonyfa díszekben

Bélteky A. és Társa

fűszer-, csengete-, liszt-, borkereskedőnél
KOLOZSVÁRT, BENIGNIPALOTA.

Vashid mellett.

Valódi tiszta székely borok kaphatók

tisztaságáért felelősséget vállalunk.
Telefonszám 420.

Utolsó előtti hét!
100.000 koronás,
5 egyenként 20.000 koronás
főnyereményeket 1209 3—0
Nagy Jótékonysági Sorsjáték
a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára
s kétségtelenül a legszebb, legolcsóbb- és legértékesebb
karácsonyi ajándék
melyet egy sorjegy megvétele által
csak 1 koronáért nyerni lehet.
Kívánatra az összes nyeremények 20 százalék le-
vonásával készpénzben beváltatnak.
Minden sorsjegy mind a 6 húzáson játszik s így
egyetlenegy sorsjeggyel 6 főnyereményt is meg lehet
útni!!
Első húzás visszavonhatatlanul már 1900.
január 4-én.

Bányai Sámuel és Fia

Erdély legnagyobb női felöltő és szücsárak raktára

Kolozsvár, Főter.

Karácsonyi- és ujévi ajándéknak igen alkalmas!!

1201. 4—10.

Tulhalmozott raktár miatt az összes raktáron levő áruinkat **leszállított áron** áruljuk!

Tisztelettel **Bányai Sámuel és Fia.**

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOKNAK

igen értékes és olcsó!

Férfi- és fiu téli kabátok és köpenyegek!

Gyermek ruha
2.75 forinttól feljebb!!

Fiu öltönyök hosszú nadrággal
8 firtól feljebb.

Gyermek téli kabát
4.75 firtól feljebb.

Fiu téli kabát
10 forinttól feljebb!!

Férfi öltönyök dus választékban.

Gazdasági férfi téli kabát
8.50 frt.

Inas vagy házi szolga öltöny
9.50 frt.

Téli mentschikopf
10 frt.

Vadász kabát
15 frt.

Utazó és városi bundák.

NEUMANN M. főter 14. áruházában.

Ny. Magyary Mihály „Ellenzék” nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utca 33. sz. alatt. Telefonszám 238.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.